

[Poul Dam.]

meget længe, og det havde de gjort sig mange tanker over. Det har vi i SF også gjort, og det er klart, at det er man virkelig nødt til. Det drejer sig om sager, som man ustandselig møder ude omkring i landet på møder og andre steder.

Den lavmælte saglighed, som har været gennemgående i ordførertalerne, står i en mærkelig kontrast til, hvad folk siger om tingene uden for denne sal. Dér er der megen ophidselse, megen forargelse, og der er meget stor mangel på forståelse af, hvad det egentlig er, folketinget har lavet. Over for disse udmærkede borgere hjælper det ikke, at man er ærlig, for hvis man var ærlig, måtte man sige: vi ved det så sandelig heller ikke, vi har sandelig heller ikke fuldstændigt overblik over, hvad det er, vi har lavet i alle detaljer og i alle følgevirkninger. Det får vi forhåbentlig gennem det udvalgsarbejde, som nu bliver sat i gang, som gerne skulle være grundigt og hurtigt, og som økonomi- og budgetministeren derfor bliver nødt til at indrømme også må koste nogle penge. Man laver ikke sådan et udvalgsarbejde gratis.

Borgerne forstår ikke det system, vi lever under, og det er helt klart, hvorfor de ikke gør det. Ganske store grupper af folk med lavere indtægter og mellemindtægter er i en situation, som gør, at de med rimelighed kan sige, at det ikke kan betale sig at arbejde, det kan ikke betale sig at tjene mere. Det, der betaler sig, er at manipulere med indkomsten; det er at finde et eller andet nummer, hvorved man kan komme ind under de forskellige støtteordninger. Hr. Bernhard Baunsgaard talte en hel del om ægteskabslovgivningens problematik, og den er vi nogle der har beskæftiget os med i nogle år. Det ligger også i udkanten af det, justitsministeriets ægteskabsudvalg arbejder med.

Vi har her i landet igennem en række år kørt med noget, man kunne kalde den dobbelte progressions princip: en progressiv indkomstbeskatning og noget, der kommer til at virke styrkende på dette, nemlig disse mærkelige tilskudsordninger, som bortfalder på forskellige steder og med forskellige indtægtstrin. Det kan der siges meget ondt om. Jeg vil gerne sige én god ting om det, for det synes jeg er nødvendigt: de mange, der siger, at det ikke kan betale sig at arbejde,

glemmer, at man dog har sikret en vis standard for så at sige alle borgere i dette land. Det har vi naturligvis måttet gøre ved hjælp af en stadig stigende progression, som begynder helt nede fra de laveste indtægter, men vi har sikret de lavere indtægter betydelig mere igennem tilskudsordningerne. Det skal vi ikke fortryde, og vi skal passe på ikke at tro alt for banalt på dette med, at enhver indtægtsstigning nødvendigvis også skal give en stigning i samlet realindkomst.

Men de negative ting ved ordningen er jo også klare: der er en afstraffelse af indkomststigninger, der er en tendens til at manipulere med det, der er en almindelig mangel på tilskyndelse til at forøge indkomsterne, noget, der kan være produktivitetsmæssigt uheldigt.

Jeg vil lige nævne et par andre spørgsmål, som jeg synes skal med ind. Der står i forslaget noget om civilstand. Man kan her lige understrege, at vi nok har ophævet sambeskatningen i skattelovgivningen, men igennem den hyppige anvendelse af begrebet husstandsindkomst i sociallovgivningen og i boliglovgivningen og andre steder har vi indført en række af sambeskatningens virkninger på dette område.

Jeg synes også, vi skal have med, at vi fortsat, så længe vi ikke har fået enhedsskat i dette land, har meget forskellige skattniveauer i forskellige dele af landet, mens vi har ensartede sociale grænser. Virkningen af de forhold, vi her snakker om, er derfor ganske forskellig i forskellige kommuner. Enklere vil det blive, hvis man før eller senere følger det forslag, som SF mange gange har fremsat om enhedsskat; men det kan jo godt være, det tager lidt tid.

Jeg er enig i, at et sådant udvalgs nedsættelse ikke skal betyde, at man forsinket det almindelige lovgivningsarbejde. På den anden side forekommer det mig rimeligt, at man i det almindelige lovgivningsarbejde heller ikke ignorerer den erkendelse fra alle folketingets partier, som ligger bag forslaget. Man bør således ikke gøre tingene værre undervejs. Man bør ikke indføre forskellige mærkelige former for kompensationer med forskellige ejendommelige indtægtsgrænser, som yderligere vil forstærke dette og yderligere føre til, at man nogle steder får den marginalskat på 100-120 pct., som hr. Nyboe Andersen talte om. Man bør altså ikke